

Ridgeview' veinimaja vahuvein ei jää oma maitset ja kvaliteedilt palju alla šampanjale.

Üllatavad inglased

Vein ei ole Inglismaal uus asi. Roomlased tõid selle joogi oma vallutusretkega saareriiki juba 43 aastat enne meie aja arvamist. Sellest ajast pärineb ka Inglismaa esimene kirjalik ajalookirjeldus ning juba seal märgivad barbaritele valgustust tooma tulnud roomlased veinijoomist.

TEKST MARTIN HANSON
FOTOD MEELI KÜTTIM

TOONA TÕID VEINI KAASA sõjardid, kuid peatselt leidsid tee saareriiki ka viinamarjapuud. Seda aga just Lõuna-Inglismaal. Londoni ja ka teiste linnade tänavanimed, nagu Vine Sreet või Vineyard's, annavad mõista, et Inglismaal ei olnud veinihäärberid just rariteet.

11. sajandi kirjatükkide kohaselt oli Inglismaal kokku 46 veinimõisa, Lõuna-Inglismaal Ida-Angliast kuni aladeni, kus nüüd asub Somerset. Kui Henry VIII troonist loobus, oli Inglismaal kokku 139 veinimõisa. 11 nendest kuulus monarhile, 67 kõrgklassi perekondadele ning 52 kirikule.

17.–19. sajandil oli näha, kuidas aadlikud olid hakanud viinamarju kasvatama ja veinitootmisega katsetama. Seda eriti austusväärse aadliku Charles Hamiltoni näitel, kes kasvas viinamarju Painshillis Surrey maakonnas. 19. sajandi lõpul asutas Bute markii Walesis suure kaubandusliku veinitootmise: Castell Coachis püsti pandud tootmine on hästi dokumenteeritud. Markii ise suri 1900. aastal, kuid viis aastat hiljem on kirjas, et veinimõisas oli 63 000 pudelit veini. Kahjuks kadus traditsioon aga pärast Esimest maailmasõda, kus langes markii poeg.

Inglise veinide asjatundja sommeljee Jennifer Mitchell räägib, et alles 1995. aastal, kui kaevati välja meelelt suur roomlaste loodud veinimõis Northamptonshire'is, saadi tegelikult aru, kui suure tegevusega tollal tegemist oli.

“William Vallutaja valitsemisajal ning keskajal oli Inglismaal umbes 300 veiniistandust, millest enamiku löid mungad kloostrite juurde. Suurem osa Inglismaa ja tegelikult kogu Euroopa veinimõisadest kadus 14. sajandi keskel musta surma katku ajal, millele lisandus 200 aasta pärast kloostrite laialisaatmine, kui veinitootmine Inglismaal peatus,” jutustab Mitchell.

Alles 1951. aastal, kui asutati Hambletoni veinimõis, sai Inglismaa veinitootmine uue hoo sisse. Praegu on riigis umbes 300 veiniistandust, paljusid neist peavad üleval perekonnad, need on väikesed ja hobi korras majandatavad.

“Uutel mõisadel on äärmiselt raske luua majanduslikult kasumlikku veinitööstust. Põhiline põhjus on kõrges aktsiisis. Selle tulemusel on Inglismaal tekkinud väiketootjate ühistud, et pakkuda kaupa laiemale ringile,” lisab Mitchell.

INGLISE VEINIDE AJA O

KVALITEETTOODANGUT LEIAB KA BRITI VEINIMÕISADEST

- Inglismaal toodetakse peamiselt valgeid veine, nende osakaal on 90%.
- On ka suurepäraseid punaseid veine, põhiliselt Triomphe d'Alsace'i ja Cascade'i marjadest või hübriidid Leon Millot ja Rondo.
- Inglismaa vahuveinid on tõeliselt hea tasemega ja populaarsed üle maailma. Paljudes pimetestides on neid aetud segamini Prantsuse šampanjaga.
- Suurbritanniast leiab äärmiselt hea kvaliteediga ja Euroopa Liidu tunnustatud marjadest veini: Huxelrebe, Madeleine Angevine, Müller-Thurgau (Rivener), Reichensteiner, Schonburger, Seyval Blanc.